

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

408. An Coadiutores exercere possint in habitu canonicali functiones aliquas in diversis ecclesiis fieri ibidem solitas ab invitatis ad invitantium libitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quæstio 407. Num Coadjutor impedire possit, quò minus Coadjutus optet præbendam aliam; vel cogere ut optet aliam?

R Esp. primò: Coadjutor in vi Coadjutoria cum futura successione sibi concessa impedire potest Coadjutum, quò minus is, ubi viget illa consuetudo optandi, si in gratia Coadjutoria concessa est futura successio, quò ad Canonicatum & præbendam duntaxat illi annexam, & non quò ad præbendam illam seu præstimonium, super quo cadit optio, seu quò optandum; tunc enim Coadjutus non potest optare novam præbendam, utpote in qua jam non poterit succedere Coadjutor; & primam dimittere nequit, utpote ad quam jus habet, & quæ adjudicata est Coadjutori per Coadjutoriam cum futura successione.

2. Contrarium est, siue Coadjutor impedire nequit, quò minus Coadjutus optare possit, si in gratia Coadjutoria concessa est futura successio non solum ad præbendam, quam de facto habet Coadjutus, sed etiam ad præbendam de novo optandam, & priori dimissa subrogandam; quia jam in nullo derogatur juri quæsito Coadjutoris; nec quicquam inconueniens obstat; & gratia Coadjutoria, quæ principaliter ad favorem Coadjuti concessa, ut Gonz. gl. 5. §. 9. num. 82. ex Puteo de eis. 98. l. 2. & Rota in Salmantina Coadjutoria. 2. Jan. 1593. non debet illi esse nociva, juxta regul. quod ob gravem. de reg. jur. in 6. Ita sub hac distinctione tradit Gonz. ad reg. 2. gl. 34. n. 97. quem sequitur Ventrigl. tom. 1. annot. 6. n. 12.

3. Verùm ista distinctio non probatur Garcia, quem sequuntur Lotterius & Barbof. eò quòd nusquam conceditur gratia Coadjutoria ita contractata ad præbendam à Coadjutore habitam, ut is aliam optare nequeat, ut Lotter. de re benef. l. 2. q. 25. n. 59. Proinde tradunt hi AA. Lotter. loc. cit. n. 6. Barbof. de Can. & Dignit. c. 29. n. 29. Garc. p. 4. c. 5. n. 150. quòd Canonicus habens Coadjutorem cum futura successione possit absolute & indistinctè optare præbendam novam, & illa nova seu de novo optata vi subrogationis maneat affecta & reservata Coadjutori, & hunc in ea successurum. Siquidem affectio illa, quæ fuit adjecta priori præbendæ, transit per viam hujusmodi subrogationis in præbendam optatam, ut Lotter. citans pro hoc Cardin. cons. 126. n. 3. & tnc. dilecto. de præb. in 6. n. 7. Simonet. de reserv. q. 45. n. 8. Rotam in Urgell. Canonicatus. 9. Maji. 1593. & in Cordub. Coadjutoria. 7. Nov. 1619. Sic quoque aliàs ut Garcias loc. cit. habens præbendam reservatam potest optare aliam, quæ subintrat in locum reservatæ, & dimissa manet libera.

4. Resp. tamen secundò: posse Coadjutorem impedire Coadjutum, quò minus valeat dimissa pinguiore præbendæ optare tenuiorem; quia hoc esset in præjudicium Coadjutoris, qui jus habet ad præbendam illam pinguiorem, quòd illasum illi servari nequit, nisi per subrogationem alterius præbendæ non minus pinguis. Ventrigl. loc. cit. n. 13. qui etiam n. 14. subjungit in casu, quo Coadjutus, vacante præbendæ pinguiore, nollit in præjudicium Coadjutoris eam optare, posse Coadjutorem, dum is in concessione Coadjutoria habet facultatem optandi (uti quandoque conceditur) per se optare, etiam nolente Coadjuto, ne aliàs illa optandi facultas ei data frustratorie. Si verò illam facultatem optandi non haberet in concessione Coadjutoria sibi facta, non posse il-

lum, nolente Coadjuto, optare. Nihilominus si Coadjutus nollit optare in odium & fraudem Coadjutoris; cum fraus nulli patrocinari debeat, judicare se, quòd Coadjutor posset comparere eoram legitimo Superiore, & compellere Coadjutum ad optandum. De cætero posse Coadjutorem, si Coadjutus consentiat, vel non dissentiat, optare per se in beneficium Coadjuti juxta dicta quæst. præced.

5. Resp. tertio: ubi in optione mutatur titulus v.g. ubi portionarius optat Canonicatum, adhuc potest habens Coadjutorem cum futura successione optare aliud beneficium abique eo, quòd in hoc casu præjudicetur Coadjutori. Siquidem in primo dimisso, utpote per optionem secundi vacante, Coadjutor succedit. Garc. n. 120. nisi forè, ut addit, fuerit consuetudo particularis seu observantia, quòd non habens beneficium liberum non possit optare.

6. Resp. quarto: Coadjutoria cum futura successione obstat, quò minus Coadjutus optare possit beneficium cum præhabito retinendum, v.g. Dignitatem tenendam cum præhabito Canonicatu juxta ecclesiæ alicujus consuetudinem, & tunc haberet & retineret Coadjutorem in uno beneficio, nempe Canonicatu, & non in alio, nempe in Dignitate, in qua deberet resideere; non obstante, quòd Coadjutor Canonicatus resideeret. Garc. loc. cit. num. 121.

Quæstio 408. An Coadjutores exercere possint in habitu canonicali functiones aliquas in diversis ecclesiis fieri ibidem solitas ab invitatis ad invitantium libitum?

R Espondet negativè Pignat. tom. 4. consult. 185. n. 11. servitium enim Coadjutoris ex forma Coadjutoria restrictum est ad supplendum quo Coadjuto, ubi Coadjutus est obligatus in propria ecclesiæ & in actibus Capitularibus in ea celebrandis, & functionibus in illa, vel occasibus illius peragendis, non autem ad functiones, ad quas vel Coadjutus vel Coadjutor invitaretur ad libitum invitantium, stante præsertim quòd Coadjutores extra suam ecclesiæ, & sine Capitulo nullam habeant prærogativam. Unde in consensu aliorum sacerdotum non procedunt juxta Declarationem S. Congregat. Rituum citandas cap. seq. Pignat. loc. cit. qui etiam addit n. 13. in fine, esse admodum indecens, habitum canonicalem permissum Coadjutori ad effectum coadjuvandi in cathedrali adhibere ad libitum in quocumque loco contra declarationem S. Congr. Rituum, quæ ipsismet Canonicis veris prohibet deferre habitum canonicalem, dum interveniunt ut singuli, etiam intra cathedralem in functionibus cum aliis presbyteris; ut patet in una Comensi. 22. Nov. 1643. & in una Capuana. 20. Maji 1651. quas recitat. Ad hæc, ut habet Pignat. n. 19. non probatur, quòd Canonicis ratione habitus prærogativa debeatur, quando sponte, & ex ambitione vel lucro se inferioribus immiscunt. De cætero non satis probat Pignat. quòd in confirmationem locum habet n. 13. Quòd ne vi quidem consuetudinis 40. annorum id fieri possit, ut Coadjutus in habitu canonicali eodem tempore adsit in choro, & Coadjutor in habitu quoque canonicali in ecclesiæ (intellige aliâ) eò quòd hæc consuetudo non solum sit contra jus, sed etiam irrationabilis ex eo, quòd vel sic adsint, seu adesse videantur eodem

tempore duo Canonici ejusdem Canoniciatûs. Nam si inconueniens multoq; minus irrationabile non sit, & ex eo non inferatur aut censetur duos Canonicos esse ejusdem Canoniciatûs, quod Coadjutor & Coadjutor simul in habitu canonicali intersint processionibus & Missarum solenniis, conueniens quoque non erit ad iudicandum, duos esse ejusdem Canoniciatûs Canonicos, adeo que irrationabile, dum simul comparent in habitu canonicali in diuersis ecclesiis & functionibus, Videtur proinde sustinenda potius talis consuetudo, ubi de cetero præscripta legitime, ut Coadjutor Canonici in aliena ecclesia invitatus compareat, & functiones quasdam exerceat.

Quaestio 409. An Coadjutor possit facere alienationes bonorum ecclesiasticorum?

Respond. Coadjutorem prorsus abstinere debere ab omni alienatione bonorum, siue ad principalem ipsum, siue ad ecclesiam spectantium. Engels ad tit. de Cler. egrot. Laym. ad c. unic. h. e. in f. juxta expressum cit. cap. textum. Excipiuntur tamen ea bona mobilia, quæ seruando seruari non possunt. Laym. loc. cit. n. 1. juxta gl. hic. v. abstinentes, & argumento l. lex qua, cod. de administ. Tutor. ubi idem dicitur de Tutore.

Quaestio 410. Quid Coadjutor Episcopi possit in materia beneficali?

1. Respond. primò in genere: facultatem illam conferendi beneficia, recipiendi resignationes, aliâque similia agendi in materia beneficali dependere ex tenore litterarum Coadjutoria, & potestate in iis specialiter Coadjutori concessa. Paris. de resign. l. 7. q. 20. n. 19. citans quamplures cum communi juxta dicta superius in genere.

2. Resp. secundò: quòd si ea potestas non exprimitur in literis, neque quicquam ei contrarium, attendenda & distinguenda sunt causæ dationis Coadjutoria, & videndum ad quid datus Coadjutor. Paris. loc. cit. n. 20. & ex eo Remouch. c. 15. n. 9. Fagn. in c. ex parte. de Cler. egrot. n. 24. ex Jo. And. Sic itaque primò, si datus Episcopo Coadjutor ob dementiam, vel mentis impedimentum & debilitatem (intellige tantam, ut ipse ea præstare non possit) poterit Coadjutor conferre beneficia, resignationes recipere, permutantibus auctoritatem præstare, confirmare electos, instituere presentatos, beneficia erigere, unire, dismembrare, aliâque omnia facere in hac materia, quæ potest ipse Episcopus sanæ mentis; habet enim tunc omnimodam jurisdictionem & administrationem episcopalem Coadjutor. Paris. loc. cit. num. 25. & seq. citatis quamplurimis, Remouch. loc. cit. Laym. in c. unic. de Cler. egrot. in 6. n. 2. Fagn. loc. cit. Garc. p. 5. c. 4. n. 270. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 15. Qui AA. etsi loquantur in specie de resignatione beneficiorum, vel de collatione, par tamen in omnibus aliis est ratio. Nec obstat, quòd etiam in dicto casu dementia Episcopi prohibeatur Coadjuto alienatio; collatio autem beneficii, præsertim libera, censetur donatio aliqua. Nam alienationis nomine Administratori prohibita intelligitur alienatio voluntaria, non necessaria; Argumento l. alienatione. ff. familia hirciscunda; beneficii autem collatio est

alienatio seu donatio quædam necessaria nomine Ecclesiæ facienda. Laym. loc. cit.

2. Sic secundò: si datus Coadjutor ob temporalia, siue quia Episcopus malè administrat temporalia, sicut nihil habet tunc Coadjutor administrationis circa cetera spiritualia, ita etiam nihil in materia beneficali. Fagn. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 21. & 22.

3. Sic tertio, si datus illi est quò ad temporalia, & spiritualia, non quidem ob malam negligentemque eorum administrationem, sed ob senium, infirmitatem, aliâque causam extrinsecam, non potest sibi jus aut facultatem collationis aliâque in materia beneficali præstandi arrogare, sed debet illam prerogativam tanquam specialiter juris auctoritate competentem & reservatam relinquere principali. Garc. loc. cit. n. 265. citans Pavin. de potest. Capitul. sed. vac. p. 2. q. 1. n. 8. Selvam p. 2. q. 4. Coraf. p. 2. c. 4. à n. 9. & c. Remouch. loc. cit. Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 9. ubi, quòd Coadjutor excepto casu dementia Episcopi non habet potestatem in beneficalibus. Laym. loc. cit. n. 3. contra Gonz. gl. 5. §. 9. num. 4. Campegium de Coadjutor. Episc. n. 10. Navar. conf. 3. de Cler. egrot. apud Garciam. Ab una enim parte per dationem Coadjutoris Episcopus seu principalis non amittit illam facultatem: Ab altera parte Papa dat Coadjutori solùm potestatem exercendi spiritualia & temporalia, quæ jure vel consuetudine pertinent ad Coadjutoris officium; intèr ea autem non sunt, quæ principalis Rector potest & vult agere per seipsum. Garc. loc. cit. n. 274. Sed neque in hoc casu Episcopus tenetur beneficia cum consilio aut auxilio Coadjutoris conferre; quia nec ad hoc datur Episcopo Coadjutor. Garc. loc. cit. Laym. loc. cit. n. 3. ubi: quòd quamvis quæ agenda sunt ab Episcopo Coadjuto, expedire eum oporteat cum consilio Coadjutoris, de substantia tamen actûs non esse arbitror, ut Coadjutor adhibeatur, nempe in consilium. Cujus tamen contrarium foret, siue Episcopus non posset conferre sine consilio & consensu Coadjutoris, si is ei datus ob dilapidationem, seu malam beneficiorum administrationem. Garc. loc. cit. n. 273. citans Oldradum in c. Venerabilis. de off. Deleg. in 6.

4. Nihilominus & in hoc casu, ubi Episcopus Coadjutor talis est, ut in beneficalibus consensus, & auctoritatem ipsemet præstare possit, Coadjutor cum consensu Episcopi conferre possit. Paris. loc. cit. n. 23. quin & subsistunt collationes ab eo factæ cum tacita Episcopi permissione; quippe qui vocatus in partem sollicitudinis, adeoque ut talis cum illa subordinatione Coadjuto associatus omnimodam administrationem, jus & jurisdictionem habens in supplementum vel negligentis, omissentis, vel permittentis Coadjuti supplendo jure providet de beneficiis, quæ aliàs non vacare interest Ecclesiæ. Remouch. loc. cit. n. 10. qui etiam n. 11. concludit, sic Coadjutorem vi potestatis suæ coadjutorialis habere facultatem, jurisdictionem seu jus conferendi beneficia & officia, saltem moraliter siue habitualiter, nempe Coadjuto permittente, aut non conferente, vel providere non valente.

* *